

M. L. RIO

AMIKOR
A BARÁTOKBÓL
ELLENSÉGEK LESZNEK,

Mintha GONOSZOK volnánk

HATÁRTALAN PUSZTÍTÁST
TUDNAK OKOZNI.

„Mélyen és magával ragadóan
szerelmes Shakespeare-be...
Olvasmányos, okos.” – *New York Times*

adrenalin

NŐI PSZICHO THRILLEREK!

M. L. RIO

Mintha
GONOSZOK
volnánk

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2022

*Minden külön és csodálatos színjátszónak, akit szerencsém révén
barátomnak szólíthatok. (Becsületszavamra, ez nem rólatok szól.)*

I. FELVONÁS

PROLÓGUS

M^{EG}BILINCSOLT CSUKLÓVAL ÜLÖK AZ ASZTALNÁL, és arra gondolkodom, *Csak ne voln' tilos / Börtönlakom titkát elmondani: / Olyat fedeznének föl, hogy legkisebb / Szavára lelked hánytorogna fel.*¹ Az örök az ajtónál állnak, figyelnek, mintha arra várnának, hogy valami történni fog.

Joseph Colborne lép be. Egy már öszülő férfi, majdnem ötven. Mindig meglep, amikor néhány hetente látom rajta, mennyit öregedett – és mindig egy kicsit többet néhány hetente tíz éven át. Leül velem szemben, összekulcsolja kezeit, és annyit mond:

– Oliver.

– Joe.

– Hallottam, hogy a szabadlábra helyezési tárgyalás magának kedvezett. Gratulálok!

– Megköszönném, ha tudnám, hogy komolyan gondolja.

– Tudja, hogy szerintem nem tartozik ide.

– Ez még nem jelenti azt, hogy ártatlannak hinne.

– Nem. – Sójajt, és mintha untatnám, az órájára néz, amit már az első találkozásunk óta hord.

– Szóval miért van itt? – kérdezem. – A szokásos kétheti légyottunk miatt?

Szemöldöke egy vaskos fekete vonallá szalad.

– Mondhatná simán csak, hogy a kurva „kétheti látogatás”.

¹ William Shakespeare: *Hamlet, dán királyfi* (Arany János fordítása)

– Kiveheted a srácot a színházból, de nem veheted ki a színházat a srácból, vagy ilyesmi.

Megrázza a fejét, mulattatom, ugyanakkor bosszús.

– Nos? – kérdezem.

– Mit nos?

– *Az akasztófa éppen jó; de kinek jó? Annak jó, aki rosszat cselekszik*² – felelem kifejezetten azért, hogy őt bosszantsam. – Miért van itt? Tudhatná már, hogy nem mondok semmit.

– Ami azt illeti – mondja –, szerintem ezúttal talán rá tudom venni arra, hogy meggondolja magát.

Kihúszom magam a székemben.

– Hogyan?

– Otthagynom a rendőrséget. Eladtam magam, elvállaltam egy munkát egy biztonsági cégnél, magánszektor. Gondolnom kell a gyerekek tandíjára.

Egy pillanatra rámeredek. Mindig is úgy képzeltem, hogy Colborne-t veszett, öreg kutya módjára kell elaltatni ahhoz, hogy otthagya az irodát.

– Ezzel mégis miért győzne meg? – kérdezem.

– Bármit is mond, szigorúan bizalmasan kezelném.

– Akkor meg minek?

Megint sóhajt egyet, és az arcán lévő összes ránc elmélyül.

– Oliver, már nem érdekel a büntetések osztogatása, többé már nem. Valaki leüli a kiszabott időt, ennyi elégtétellel kell megelégednünk a munkánk során. De nem akarok úgy felállni az asztalomtól, hogy azon öröljem magam a következő tíz évben, vajon mi történt tíz évvel ezelőtt.

Először nem mondok semmit. Tetszik az ötlet, de nem bízom benne. A nyomasztó betonfalra nézek, az apró, fekete kamerákra, amik minden sarokból lesnek, majd az örre a kiálló állkapcsával. Lehunyom a szemem, nagy levegőt veszek, és elképzelem, milyen lenne kilépni a friss illinois-i tavaszba azután, hogy életem harmadában az állott börtönlevegőt nyeltem.

Amikor kifújom a levegőt, és kinyitom a szemem, Colborne merőn figyel.

² William Shakespeare: Hamlet, dán királyfi (Arany János fordítása)

– Nem is tudom – mondom. – Így vagy úgy, de kijutok. Nem akarom megkockáztatni, hogy visszakérüljek. Jobb nem bolygatni a múltat.

A nyomozó ujjai nyugtalanul dobognak az asztalon.

– Áruljon el valamit! – mondja. – Szokott a cellájában fekvé a plafonra meredni azon tűnődve, hogyan került ide, álmatlanul, mivel egyre csak az a nap jár a fejében?

– Minden éjjel – mondom mindenféle szarkazmus nélkül. – De van egy kis különbség, Joe. Magának csak egy nap volt, aztán minden ment tovább. Magának egyetlen nap, majd utána minden egyes nap. – Előrehajolok a könyökömre támaszkodva, hogy az arcom csak pár centire legyen tőle, így tisztán hallja halk szavaimat: – Biztos élve felemésztt, hogy nem tudja. Nem tudja, ki; nem tudja, hogyan; nem tudja, miért. De maga nem ismerte őt.

Különös, undorodó grimaszba húzódik az arca, mintha kimondhatatlanul ocsmánnyá változtam volna, és rossz lenne rám nézni.

– Mindvégig megtartotta a titkait – mondja. – Más már beleőrült volna. Miért csinálja?

– Így akartam.

– Még mindig?

A szívem nehéznek érződik a mellkasomban. A titkoknak súlya van, akár az ólomnak.

Hátradőlök. Az órá közömbösen figyel, mintha két idegen valami más nyelven társalogna, a beszélgetésünk távoli és lényegtelen.

A többiekre gondolok. Egyszer volt, hol nem volt, voltunk *mi*. Csináltunk bűnös dolgokat, de szükségszerű volt, legalábbis annak tűnt. Így évek múltán visszatekintve már nem vagyok annyira biztos ebben, és most azon tűnődöm: el tudnám-e magyarázni Colborne-nak a fordulatokat és a végső *exodust*.

A kifejezéstelen, nyílt tekintetét tanulmányozom, szürke szemét már szarkalábak szegélyezik, de ahogy mindig, a tekintete most is tiszta és ragyog.

– Rendben – mondom. – Elmesélek egy történetet. Viszont meg kell értenie pár dolgot.

Colborne meg sem moccan.

– Figyelek.

– Először is: akkor beszélek, ha kijutottam, addig nem. Másodszor: ez nem üthet vissza rám, sem bárki másra; nincs kettős kockázat.³ És végül: ez nem egy bocsánatkérés.

Valamiféle választ várok tőle, egy bólintást vagy egy szót, de ő csak pislog rám, higgadtan és csendben, akár egy szfinx.

– Nos, Joe? – mondom. – Együtt tud élni ezzel?

Apró, hideg mosolyt villant rám.

– Igen, szerintem menni fog.

³ Kettős kockázat elve: kétszer elítélni valakit ugyanazért a bűnért.

1. JELENET

IDŐPONT: 1997 SZEPTEMBERE, a negyedik és egyben utolsó évem a Del-lecher Klasszikus Konzervatóriumán. Helyszín: Broadwater, Illinois, egy szinte jelentéktelen kisváros. Addig kifejezetten meleg volt az ős.

A szereplők színpadra lépnek. Akkor heten voltunk, hét ifjú, aki előtt szép jövő állt, bár nem láttunk tovább az előttünk lévő könyveknél. Mindig körbevettek minket a könyvek, a szavak és a költészet, a heves szenvedély a bőrbe és pergamenbe zárt szavak iránt. (Ezt hibáztatom azért, ami történt.)

A Kastély könyvtára egy tágas nyolcszögletű terem, falai mentén roskadásig rakott könyvespolcokkal, pompás régi bútorokkal, és egy hatalmas kandalló tartotta andalítóan melegen, amit a kinti időjárástól függetlenül mindig begyújtottak. A kandallópárkányon álló óra tizenkettőt ütött, mire mi egymás után mind felocsúdtunk, mintha hét szobor kelt volna életre.

– *Éjféltre jár*⁴ – mondta Richard. A legnagyobb karosszékekben ült, akár egy trónon, hosszú lábait kinyújtva a rostélyra tette. Három évig játszott királyokat és hódítókat, így megtanult minden széken így ülni, akár színpadon volt, akár máshol. – És holnap nyolc órára már halhatatlanokká kell válnunk. – Hangos puffanással csukja be a könyvét.

Meredith, aki macska módjára összegömbölyödött a kanapé végén (míg én kutyaként elterültem a másik oldalon), hosszú, vörösesbarna hajával játszadozva azt kérdezi:

– Hova mész?

⁴ William Shakespeare: *Szeget szeggel* (Mészöly Dezső fordítása)

Richard: – *Kimerült utas, esem édes ágyba.*⁵

Filippa: – Kímélj meg!

Richard: – Korán reggel... meg ilyenek.

Alexander: – Mintha érdekelné.

Wren, a vitáról tudomást sem véve, a keresztbe tett lábakkal ült a kandalló előtti párnán, és azt mondta:

– Mind kiválasztottátok a darabotokat? Én nem tudok dönteni.

Én: – Mi a helyzet Izabellával? Az Izabellád kitűnő.

Meredith: – A *Szeget szeggel* egy komédia, te ostoba. A *Caesar*hoz van meghallgatás.

– Nem tudom, miért vesződünk egyáltalán a meghallgatással. – Alexander a szoba végében lévő sötétségben gubbasztott, az asztalra borulva, és a könyökénél lévő skót whiskyért nyúlt. Újratöltötte a poharát, kortyolt egy nagyot, majd ránc grimaszolt. – Az egész rohadt szereposztást most azonnal megoldanám.

– Hogyan? – kérdeztem. – Sohasem tudom, hová kerülök.

– Csak azért, mert téged választanak ki utoljára – mondta Richard –, mint valami „futottak még”.

– C-c-c! – így Meredith. – Ma este Richard vagyunk, vagy Dick?

– Ne is figyelj rá, Oliver! – mondta James. Egyedül ült a legtávolabbi sarokban, fel se nézett a jegyzetfüzetéből. Mindig is ő volt az évfolyamunk legkomolyabb tanulója, ami (valószínűleg) megmagyarázta, miért volt ő a legjobb színész, és (bizonyára) azt is, miért nem neheztelt rá emiatt senki.

– Tessék. – Alexander kihajtogatott egy halom tízdollárost a zsebéből, majd az asztalon megszámlolta azokat. – Ez itt ötven dollár.

– Mire? – kérdezte Meredith. – Öltáncot akarsz?

– Miért, gyakorolsz az érettségi utánra?

– Kapd be!

– Kérd szépen!

– Mire kell az ötven dollár? – kérdeztem rá, hogy félbeszakítsam őket.

Meredith és Alexander voltak messze a legmocskosabb szájuak hetünk közül, és egyfajta perverz büszkeséggel kontráztak egymásra. Ha hagytuk volna, egész éjjel ezt csinálták volna.

⁵ William Shakespeare: Szonettek – 27. szonett (Szabó Lőrinc fordítása)

Alexander az egyik hosszú ujjával a tízdollárosokra koppintott.

– Fogadok ötven dollárban, hogy most azonnal pontosan meg tudom mondani a végső szereposztást.

Öten kíváncsian összenéztünk; Wren még mindig a kandallóra grimaszolt.

– Rendben, halljuk! – mondta Filippa egy halovány sóhaj kíséretében, mintha legyűrte volna a kíváncsisága.

Alexander elfésülte a rakoncátlan fekete hajtincseit a homlokából, és kijelentette:

– Nos, Richard lesz Caesar, nyilván.

– Mivel titokban mind meg akarjuk ölni? – kérdezte James.

Richard felvonta az egyik sötét szemöldökét.

– *Et tu, Bruté?*

– *Sic semper tyrannis* – válaszolt James, és végighúzta a tolla végét a nyakán, mintha egy tör lenne. *A zsarnokok mind így járnak.*

Alexander intett mindegyikünk felé egymás után.

– Pontosan – mondta. – James lesz Brutus, hiszen mindig ő a jófiú, és én leszek Cassius, mert mindig én vagyok a rosszfiú. Richard és Wren nem lehetnek házások, mivel az undorító lenne, tehát Wren lesz Portia, Meredith Calpurnia, és Pip, neked megint ellentétes neműt kell alakítanod.

Filippa beosztása nehezebb, mint Meredith (a végzet asszonya) vagy Wren (a szende) esetén, ezért neki muszáj férfiruhában fellépnie, amikor elfogytak a jó női szerepek; ez gyakorta előfordult a shakespeare-i színházban.

– Öljetek meg! – mondta Filippa.

– Várjatok! – szoltam közbe, igazolva Richard hipotézisét, hogy a szereposztásnál én vagyok az állandó „maradék”. – Mi jut nekem?

Alexander hunyorogva végigmért, közben végigfuttatta a nyelvét a fogain.

– Valószínűleg Octavius – döntötte el. – Nem tesznek meg Antoniusnak, már meg ne sértődj, de egyszerűen nem vagy eléggé *feltűnő*. Azt majd az a kibírhatatlan harmadéves kapja, hogy is hívják?

Filippa: – Második Richard?

Richard: – Szellemes. Nem, Colin Hyland.

– Elképesztő. – Letekintettem a *Perikles* szövegére, amit épp átfutottam, érzésre mintha már vagy a századik alkalommal. A többiekhez képest feleannyi tehetséggel arra kárhoztattak, hogy mindig csak mellékszerepeket játszzak valaki más történetében. Túl sokszor kérdeztem magamtól, hogy vajon a művészet az élet imitálása, avagy épp fordítva.

Alexander: – Ötven dolcsi, hogy pont ez lesz a szereposztás. Beszáll valaki?

Meredith: – Nem.

Alexander: – Miért is ne?

Filippa: – Mivel pontosan ez fog történni.

Richard kuncogott, majd kimászott a székéből.

– Reménykedni lehet. – Elindult az ajtó felé, majd odahajolt Jameshez, hogy megcsípje az arcát kifelé menet. – *Jó éjt, királyfi.*⁶

James ellökte Richard kezét a jegyzetfüzetével, majd teátrálisan ismét eltűnt a füzet mögé. Meredith utánozta Richard nevetését, majd azt mondta:

– *Olyan heves vérű verekedő vagy, mint bármelyik talián.*⁷

– *Dögvész mindkét családra*⁸ – mormolta James.

Meredith nyújtózkodott egy apró, sokat sejtető sóhajjal, és ellökte magát a kanapétól.

– Jössz az ágyba? – kérdezte Richard.

– Igen. Hála Alexandernek ez a sok munka már fölöslegesnek tűnik. – A könyveit szétszórva hagyta a tűz előtti alacsony asztalon, a kötetek mellett üres borospohár, aminek egy peremén egy félköríves rúzsolt vöröslött. – Jó éjszakát! – kiáltotta mindenkinek a szobában. – Ég áldjon!

Mindketten eltűntek a hall irányába.

Megdörzsöltem a szememet, ami már kezdett égni az órák óta tartó olvasástól. Wren hátrahajította a feje fölött a könyvét, ami mellettem landolt a kanapén, és megriasztott.

Wren: – Pokolba vele!

Alexander: – Ez a beszéd!

Wren: – Majd leszek én Isabella.

⁶ William Shakespeare: *Hamlet, dán királyfi* (Arany János fordítása)

⁷ William Shakespeare: *Romeo és Júlia* (Kosztolányi Dezső fordítása)

⁸ William Shakespeare: *Romeo és Júlia* (Kosztolányi Dezső fordítása)

Filippa: – Menj csak az ágyadba!

Wren lassan felállt, közben szeméből kipislogta a tűz okozta fényfoltokat.

– Valószínűleg egész éjjel fent leszek a szövegemet magolva – mondta.

– Kijössz egy cigire? – Alexander megitta a whiskyjét (már a másodikat), és az asztalon tekert spanglit. – Hátha segít ellazulni.

– Köszönöm, nem – felelte Wren, a hall felé indulva. – Jó éjt!

– Ahogy gondolod. – Alexander visszatolta a székét, szája sarkában ott lógott a spangli. – Oliver?

– Ha azt most elszívnám veled, holnap a hangom nélkül ébrednék.

– Pip?

A lány felbiggyesztette a szemüvegét a hajába, majd lágyan köhögött, a torkát köszörülte.

– Istenem, szörnyű hatással vagy rám – mondta. – Jó.

Alexander bólintott, már félig elhagyta a szobát, kezeit mélyen a zsebébe süllyesztette. Kissé irigykedve figyeltem, ahogy elmennek, majd a kanapé karfájának rogytam. Próbáltam a szövegemre koncentrálni, amiben annyi jegyzet állt, hogy alig lehetett elolvasni.

PERIKLES: – *Ég véled! Ildom szól, ki nem pirúl*

Éjnél sötétebb ocsmány tetteért,

Ezt éjbe földni mindent megkísért.

Új bünt szül egy bűn, s mint a füst a lánggal”⁹

Az orrom alatt mormoltam az utolsó két sort. Már hónapok óta kívülről tudtam az egészet, de a félelem, hogy elfelejtek egy szót vagy egy kifejezést a meghallgatásom közepén, még így is emésztett. Ránéztem a szoba túlsó végében ücsörgő Jamesre, és azt kérdeztem:

– Gondolkoztál már azon, hogy Shakespeare vajon feleannyira jól tudta-e ezeket a sorokat, mint mi?

Félretette, amit épp olvasott, felnézett, és azt felelte:

– Állandóan.

Elmosolyodtam, megelégedtem ennyivel.

⁹ William Shakespeare: *Perikles* (Lőrinczy [Lehr] Zsigmond fordítása)

– Na, én feladom. Igazából semmivel sem haladok.

Ránézett az órájára.

– Nem, szerintem én sem.

Felkászálódott a kanapéről, és követtem Jamest fel a csigalépcsőn a közös hálókba, ami közvetlenül a könyvtár fölött volt – ez volt a legmagasabban a szobák közül a kőoszlopban, amire mindenki csak úgy hivatkozott, hogy a Torony. Régebben csak padlásként használták, de még a hetvenes évek végén letisztították a pókhálókat és elhordták a lomokat, hogy több diáknak legyen hely. Húsz évvel később James és én laktunk benne, két ágygal, rajta két Dellecher ágytakaróval, két fene nagy gardróbszekrénnel és egy pár össze nem illő könyvespolccal, amik túl rondák voltak a könyvtárhoz.

– Szerinted úgy lesz, ahogy Alexander mondta? – kérdeztem.

James levette az ingét, közben jól összekócolta magát.

– Ha engem kérdezel, ez túl kiszámítható.

– Mikor okoztak meglepetést?

– Frederick állandóan meglep – mondta. – De Gwendolyné az utolsó szó, mindig az övé.

– Ha rajta múlna, Richard játszaná az összes férfit és a nők felét.

– Akkor Meredithnek maradna a másik fele. – A tenyerét a szeméhez nyomta. – Holnap mikor lesz a meghallgatásod?

– Közvetlenül Richard után. Filippa utánam jön.

– Én pedig őutána. Istenem, sajnálom őt.

– Igen – mondtam. – Csoda, hogy még nem bukott ki.

James a homlokát ráncolta, miközben lerázta magáról a farmerjét.

– Nos, őt kicsit keményebb fából faragták, mint minket. Talán éppen ezért gyötri őt Gwendolyn.

– Csak mert ő bírja? – kérdeztem, közben a saját ruháimat a földre dobtam egy halomba. – Ez kegyetlenség.

James megvonta a vállát.

– Gwendolyn ilyen.

– Ha rajtam múlna, pont fordítva lenne – mondtam. – Alexander lenne Caesar, és Richard inkább Cassiust játszaná.

A szobatársam visszahajtotta a paplanját, és azt kérdezte:

– Én maradnék Brutus?

– Nem. – Hozzávágtam egy zoknit. – Te lennél Antonius. Egyszer végre enyém lenne a főszerep.

– Eljön a te idő is, hogy tragikus hős lehess. Várd csak ki a tavaszt! Feltekintettem a fiókból, amiben turkáltam.

– Frederick megint kikotyogta a titkokat neked?

James lefeküdt, és a kezeit összefonta a feje mögött.

– Talán megemlítette *Troilus és Cressidát*. Az a fantasztikus ötlete támadt, hogy csináljuk meg a nemek csatájaként. Minden trójai férfi lesz, a görögök meg nők.

– Ez hülyeség.

– Miért? A darab éppen annyira szól a nemekről, mint a háborúról – mondta. – Gwendolyn majd persze Richardot akarja Hector szerepére, azaz te leszel Troilus.

– Miért is ne lehetnél *te* Troilus?

Pozíciót váltott, homorított a hátával.

– Esetleg megemlítettem, hogy szeretnék egy kis változatosságot vinni a rezümémbe.

Rámeredtem, nem tudtam, hogy most megsértve kellene-e éreznem magam.

– Ne nézz így rám! – mondta egy kevéske szemrehányással a hangjában. – Egyetértett abban, hogy mindannyiunknak ki kell törnünk a skatulyánkból. Unom, hogy olyan szerelmes bolondokat játszunk, mint Troilus, és biztos te is unod, hogy mindig csak másodhegedűs vagy.

A hátamra fordultam az ágyban.

– Igen, talán igazad van. – Egy pillanatra szabadjára engedtem a gondolataimat, majd felnevettem.

– Mi olyan vicces? – kérdezte James, közben a lámpa felé nyúlt.

– Neked kell Cressidának lenned – mondtam neki. – Egyedül te vagy elég szép hozzá.

A sötétben fekve neveltünk, amíg ki nem dőltünk. Mély álomba merültünk, és fogalmunk sem volt arról, hogy a függöny mögött az általunk alkotott színdarab készülődik.

2. JELENET

A DELLECHER KLASSZIKUS KONZERVATÓRIUM úgy húsz holdon terült el Broadwater keleti szélén, és a campus határa olyannyira egybeesett a városéval, hogy alig lehetett megmondani, hol végződik az egyik, és hol kezdődik a másik. Az elsőéveseket egy sor téglapépületben szállásolták el a kisvárosban, míg a másod- és harmadéveseket a szállón tömörítették össze, a maroknyi negyedévest pedig kirakták a campus elszigetelt sarkaiba, vagy magukról kellett gondoskodniuk.

Mi, a negyedéves színészhallgatók, a tó túlsó oldalán éltünk, a Kastély becenevet kapott házban (nem igazán volt kastély, inkább csak egy kis kőépület – ahol történetesen akadt egy ágyú –, és eredetileg a kertész szállása volt).

A Dellecher Hall, egy jókora vörös téglás épület, egy meredek dombról tekintett le a tó fekete, sima vizére. A hálókörletek és a bálterem a negyedik és az ötödik emeleten helyezkedtek el, a tantermek és az irodák a másodikon és a harmadikon, a földszinten a refektórium, a zenei előadóterem, a könyvtár és a konzervatórium osztozott. Az épület nyugati végén lebontottak egy kápolnát, és valamikor az 1960-as években felhúzták a Hall keleti oldalára az Archibald Dellecher Szépművészeti Épületet (amire több okból is csak SZÉP-ként hivatkoztak), amihez egy kis udvar tartozott, és méhsejt formájú térkövekkel rakták ki az épülethez vezető utat. A SZÉP adott otthont az Archibald Dellecher Színháznak és a próbateremnek, tehát mi itt töltöttük időnk nagy részét. Reggel nyolckor, amikor az első órák kezdődtek, kifejezetten csendes helynek számított.

Richard és én együtt sétáltunk át a Kastélytól, pedig a meghallgatás csak fél óra múlva kezdődött.

– Hogy érzed magad? – kérdezte, miközben a meredek dombon kaptattunk fel az udvarhoz.

– Idegesen, ahogy mindig. – Számos meghallgatással a hátam mögött sem tágitott a szorongás.

– Pedig nem kéne – mondta. – Nem vagy olyan borzalmas, mint gondolod. Csak ne váltogasd a súlypontodat olyan sokszor! Akkor vagy a legérdekesebb, amikor egy helyben állsz.

A szemöldökömet ráncoltam.

– Ezt meg hogy érted?

– Arra célzok, amikor elfelejted, hogy színpadon vagy, és elfelejtesz idegeskedni. Amikor tényleg a többi színészre figyelsz, tényleg úgy hallod a szavakat, mintha azokat akkor hallanád először. Csodálatos úgy dolgozni, és lenyűgöző nézni. – Az arcomra kiülő megrökönyödést látva megrázta a fejét. – Nem kellett volna elmondanom. Ne gyere zavarba!

Egyik tenyerével a vállamra csapott, amitől annyira előredőltem, hogy az ujjaim a harmatos füvet fésülték. Richard öblös nevetése visszhangzott a reggeli levegőben, majd megragadta a karomat, és segített visszaszerezni az egyensúlyomat.

– Látod? – mondta. – Gyökerezz le a lábaddal, és akkor rendben leszel.

– Gyökér vagy! – mondtam egy mogorva vigyorral az arcomon. (Richard ilyen hatással volt másokra.)

Amint megérkeztünk a SZÉP-hez, még egyszer kedélyesen megpaskolt, ezúttal a hátamon, majd eltűnt a próbaterem felé. Én az átjáróban lépkedtem oda-vissza, közben azon törtem a fejem, amit mondott nekem, és úgy ismételtetem *Periklest* magamban, mintha az Üdvözlégy Máriát morzsolgatnám.

A szemeszter első meghallgatása döntötte el, milyen szerepet játszunk az őszi előadáson. Abban az évben a *Julius Caesart* adtuk elő. A tragédiákat és a történelmi drámákat a negyedéveseknek hagyták, míg a harmadéveseket a romantikus és komikus művek közé száműzték, az apróbb szerepeket pedig a másodévesek kapták. Az elsőéveseknek maradt a színpalak mögötti munka, és míg átküzdötték magukat az általános oktatáson, elgondolkozhattak azon, hogy a pokolba keveredtek ide. (Minden

évben a nem megfelelő teljesítményt nyújtó diákokat kivették a programból, gyakran akár a felüket is. Ha valaki túlélte a négy évet, az vagy a tehetségét, vagy vakszerencsáját bizonyította. Esetemben az utóbbit.)

Az elmúlt ötven évben készült osztályképek lógtak rendezett sorokban az átjáró falán. A miénk volt az utolsó, és egyértelműen a legszexibb, az előző évi *Szentivánéji álom* előadásához készült promókép. Fiatalabbnak tűntünk.

Frederick ötlete volt, hogy csináljunk a *Szentivánéj*ből egy pizsamapartit. James és én (azaz Lysander és Demetrius) csikos bokszt viseltünk fehér trikóval, és a képen egymásra meredve állunk, Wren (ő volt Hermia, rövid rózsaszín hálóköntösben) pedig közénk szorult. Filippa áll a balomon Heléna hosszabb hálóingjében egy párnát markolva, amivel ő és Wren egymást püfölték a harmadik felvonásban. A fotó közepén Alexander és Meredith fonódik össze, akár egy pár kígyó; a fiú, a gonosz és csábító Oberon testre simuló, selyem fürdőköpenyben, a lány pedig az érzéki Titaniaként sokat sejtető fekete csipkében. Mégis Richard ragadja meg leginkább a figyelmet, aki bohócszerű flanelpizsamában áll a többiek közt, hatalmas számárfülek állnak ki dús, fekete hajából. Az általa alakított Zuboly agresszív volt, szeszélyes és teljesen megtébolyult. Zaklatta a tündéreket, gyötörte a többi szereplőt, a frászt hozta a közönségre, és – ahogy mindig – learatta a babérokat.

Mi heten háromszor is túléljük az évenkénti „tisztogatást”, mivel valamiképpen mindegyik nélkülözhetetlen a színjátszókör számára. A négy év során átalakultunk egy csöcseléknyi statisztából egy lelkiismeretesen képzett színtársulattá.

Néhányunk színpadi erőssége nyilvánvaló volt: Richard színtiszta erő, százkilencven centi, és mintha betonból faragták volna; metsző, fekete szeme és izgalmas basszus hangja minden más hangot elnyomott a teremben. Hadvezéreket, zsarnokokat és bárki olyat eljátszott, akinek le kellett nyűgöznie a közönséget, vagy akitől tartaniuk kellett. Meredithet mintha csak csábításra teremtették volna, egy kecses vonalakkal rendelkező, szaténbőrű megtestesült ábránd. Volt azonban valami kegyetlen a vonzerejében: bármi is történt, minden mozdulatára odafigyeltél, akár akartad, akár nem. (Ő és Richard „együtt” voltak a szó minden értelmében már a másodév tavaszi szemesztere óta.)

Wren – Richard unokatestvére, bár ezt ránézésre meg nem mondanád – volt a szende, a szomszéd lány, egy kukoricahajú halovány teremtés, ke-
rek porcelánbabaszemmel.

Alexander volt az állandó gonosztevőnk, vékony és szálkás, hosszú fe-
kete hajfürtökkel és éles, ragadozó szemfogakkal, amitől úgy nézett ki,
mint egy vámpír, amikor mosolygott.

Filippát és engem nehezebben lehetett bekategorizálni. Az ő termete
magas, bőre olívaszín, kissé fiús megjelenésű. Volt benne valami laza és
kaméleonszerű, amitől egyszerre lehetett meggyőző Horatio vagy Emilia.

Ellenben én minden értelemben átlagos voltam: nem különösebben
jóképű, nem különösebben tehetséges, nem különösebben jó bármiben
is, de éppen elég jó mindenben, amire kiválasztottak, vagy ami a többiek
után nekem maradt. Meg voltam győződve arról, hogy azért éltem túl há-
romévnyi tisztogatást, mert James borús és morcos lett volna nélkülem.

A sors jó leosztást szánt nekünk az első évünkben, amikor ketten ösz-
szezsúfolva találtuk magunkat a kollégium felső szobájában. Amikor elő-
ször kinyitottam az ajtót, James felnézett a táskájából, amit épp kipakolt,
és kitárt karokkal azt mondta:

– *Itt jön sir Oliver! Légy üdvöz,*¹⁰ remélem, mindent rendben talál.
– Az a fajta színész volt, akibe mindenki azonnal beleszeret, amint a
színpadra lép, én sem voltam kivétel. Már a Dellecherben töltött első na-
pokban védelmezően és kisajátítóan viszonyultam hozzá, amikor a többi
barát túl közel került, és ezzel fenyegették a „legjobb” státuszomat – bár
ez annyira ritka eseménynek számított, akár egy meteorzápor. Néhányan
az életben is ugyanannak a karakternek láttak, mint Gwendolyn a színpa-
don: csak egy hűségese szárnysegédnek.

James annyira ízig-vérig hős karakter volt, hogy ez engem nem is za-
vart. Ő volt mindannyiunk közül a leghelyesebb (Meredith egyszer egy
Disney-herceghez hasonlította), de a legelbűvölőbb benne, hogy gyerme-
kien mély érzésű, a színpadon és azon túl. Három éven át élvezhettem a
túlradó népszerűsége visszfényét, és rendkívül csodáltam őt mindenfé-
le irigység nélkül, még úgy is, hogy nyilvánvalóan ő volt Frederick ked-
vence, ahogy Richard Gwendolyné. James persze nem rendelkezett olyan

¹⁰ William Shakespeare: *Ahogy tetszik* (Rákosi Jenő fordítása)

egóval vagy lobbanékony természettel, mint Richard, és mindenki kedvelte, míg Richardot éppolyan hevesen szerették, ahogy gyűlölték.

Szokássá vált, hogy megnéztük az utánunk következő meghallgatást (a közönség nélküli játék volt a kompenzációnk azért, ha elsőként adtunk elő), én pedig nyugtalanul járkáltam az átjáróban azt kívánva, bárcsak James lehetne a közönségem. Még ha nem is szándékosan, de Richard zavarba ejtő megfigyelő volt. Meghallottam a hangját a próbaterem felől átszűrődve a falakon.

Richard: – *Fontold meg, hogy személyünkről van a szó,*

S hogy alvó harczy kardot keltesz itt:

Fontold meg ezt, Isten nevére kérünk.

Két ily királyság nem verseng soha

Sok vérontás nélkül, és mindenik

Ártatlan vércsöpp egy vád, egy panasz

Az ellen, a ki kardot élesít,

*Rombolni e rövidke életet.*¹¹

Már kétszer is láttam előadni ezt a beszédet, de ettől még nem volt kevésbé lenyűgöző.

Pontosan fél kilenckor a próbaterem ajtaja nyikorogva kinyílt. Frederick ismerős – ráncos és muris – arca tűnt fel a nyílásban.

– Oliver? Most te jössz.

– Remek. – A pulzusom felgyorsult, verdesett, mintha a tüdőmben egy kismadár szárnyai rekedtek volna.

Aprónak éreztem magam, ahogy beléptem a próbaterembe, ahogy mindig. A barlangként tátongó teremnek magasba tört a mennyezete, hosszú ablakain át kiláthattunk az udvarra. Kék bársonyfüggönyök lógtak a terem mindkét végén, aminek szegélyei poros halomba gyűrődtek a fapadlón. A hangom visszhangzott, amint azt mondtam:

– Jó reggelt, Gwendolyn.

A vörös hajú, palcikavékony női alak végigmért a rendezői asztal mögül, és a jelenléte óriásinak érződött, betöltötte a termet. A rikító rózsaszín rúzs és kasmír mintás fejkendő miatt úgy nézett ki, mint valami cigányasszony. Üdvözlésképp meglengette az ujjait, mire a csuklóján lévő

¹¹ William Shakespeare: *V. Henrik király* (Lévay József fordítása)

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

karperecek összekoccantak. Richard az asztal bal oldalán ült, karjait összekulcsolva megnyugtató mosollyal figyelt engem. Nem voltam főszereplő alkat, tehát nem minősültem konkurenciának. Egy vigyort villantottam neki, majd próbáltam figyelmen kívül hagyni őt.

– Oliver – mondta Gwendolyn. – Örülök, hogy látlak. Fogytál?

– Ami azt illeti, híztam – feleltem, az arcomat melegnek éreztem. Amikor elmentem a nyári szünetre, azt javasolta, hogy legyek „vaskosabb”. Júniusban, júliusban és augusztusban mindennap órákat töltöttem az edzőteremben azt remélve, hátha lenyűgözhetem.

– Hm – mondta, majd a fejem tetejétől a talpamig lassan végigmért, úgy tanulmányozott, mint egy rabszolga-kereskedő egy árverésen. – Nos hát. Kezdhetjük?

– Persze. – Felidézve Richard tanácsát megvettem a lábamat a padlón, majd eltökéltem magam, hogy ok nélkül nem mozdulok el onnan.

Frederick hátradőlt a székében Gwendolyn mellett, levette a szemüvegét, majd megtörölte a lencséit az inge szegélyében.

– Mit hoztál ma nekünk? – kérdezte.

– Perikles – feleltem. Ezt ő javasolta még az előző félévben.

Sokat sejtetően bólintott felém.

– Tökéletes. Ha készen állsz, kezdheted.